

TER BESLISSING

Datum

17 oktober 2024

Onze Referentie

36 410-V, nr. 59

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

Plandatum/Deadline Kamer

Binnengekomen op

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

nota

Motie 36 410-V, nr. 59 - Boswijk c.s. over onderzoek doen naar de opzet van een democratiefonds

Aanleiding

De motie Boswijk, Dassen, Veldkamp en Piri (Kamerstuk 36410-V-59), aangenomen tijdens de begrotingbehandeling Buitenlandse Zaken 2024, die het kabinet verzoekt "onderzoek te doen naar de opzet van een Democratiefonds waarmee steun kan worden geboden aan maatschappelijke organisaties die bijdragen aan de bevordering van democratie, onafhankelijke media en journalisten, NGO's, vakbonden en andere sociale partners om zo het democratische proces wereldwijd duurzaam te bevorderen".

Geadviseerd besluit

Uw akkoord op de Kamerbrief ten behoeve van de uitvoering van de motie Boswijk, Dassen, Veldkamp en Piri (Kamerstuk 36410-V-59).

Kernpunten

- De Kamerbrief stelt dat, gezien de al bestaande inzet op democratie wereldwijd via verschillende programma's en diplomatieke inzet, het kabinet in belangrijke mate al handelt in de geest van de motie.
- Een Democratiefonds met *additionele* middelen zou de bestaande inzet van het Kabinet geografisch en thematisch kunnen verbreden. Gelet op de naderende bezuinigingen zou echter de oprichting van een nieuw Democratiefonds ook betekenen dat reeds krimpende programma's, zoals het mensenrechtenfonds, nog verder aangeslagen moeten worden.
- Ook moet dat gebeuren in combinatie met de indirecte kosten die de oprichting van een nieuw instrument met zich meebrengt (ontwikkelen subsidiekader, beleidskeuzes t.a.v. omvang fonds, thematische focus en/of landenlijst, instellingsbesluit, tenderprocedure, beheerslasten etc).
- Derhalve stelt de brief de bedoeling van de motie te omarmen, maar dat de beoogde effecten *op dit moment* beter behaald worden door handhaving van de inzet van huidige instrumenten, i.p.v. oprichting van een nieuw fonds.
- Wel zegt u toe in de eerstvolgende mensenrechtenrapportage (juni/juli 2025) de Kamer beter geconsolideerd te zullen informeren over de verschillende inspanningen die BZ verricht op het gebied van

democratisering. Een eventuele verdere discussie over de voor- en nadelen van een nieuw Democratiefonds kan dan in het licht van zowel die informatie als de dan bekende budgettaire kaders gevoerd worden.

Datum

17 oktober 2024

Onze Referentie

36 410-V, nr. 59

Toelichting

- Een eerdere versie van deze brief is voorgelegd aan uw voorganger Hanke Bruins Slot. Die versie is toen niet akkoord bevonden, zie versie met commentaar in de bijlage.
- Naar aanleiding van het commentaar van Bruins Slot, de aangekondigde bezuinigingen en de naderende begrotingsbehandeling van BZ zijn de brief en de bestaande inzet nogmaals tegen het licht gehouden.
- De nieuwe versie van de brief is ingekort op de beschrijving van de verschillende bestaande programma's en uitgebreid met een alinea die ingaat op de mogelijke effecten van de bezuinigingen op deze programma's.
- Tot slot is toegevoegd dat het kabinet zich zal blijven inzetten voor democratische processen wereldwijd, en de Kamer hierover zal informeren middels de jaarlijkse mensenrechten, democratie en internationale rechtsorderapportage.
- Het oprichten van een additioneel fonds zou met de daarbij behorende subsidiekaders, tenderprocedures en de beperkte financiële middelen in het licht van de taakstelling niet effectiever bijdragen aan de doelstelling van de motie dan de bestaande inzet.
- Hoewel de bezuinigingen de omvang en impact van de huidige programma's zullen raken, blijft het advies dat de motie op dit moment effectiever uitgevoerd kan worden met de huidige inzet dan om in deze moeilijke budgettaire omstandigheden een additioneel fonds op te richten.
- De brief is tot stand gekomen in afstemming met DMM, DSH, DSO, DEU en DAM, de directies verantwoordelijk voor de verschillende genoemde programma's, met als doel om aan de aangenomen motie te voldoen.
- De brief noemt reeds bestaande programma's en fondsen die tezamen al bijdragen aan de steun voor de in de motie benoemde "maatschappelijke organisaties die bijdragen aan de bevordering van democratie, onafhankelijke media en journalisten, NGO's, vakbonden en andere sociale partners".
- De Kamerbrief geeft daarbij inzage in de huidige diplomatieke en financiële inzet (ODA en non-ODA) van Nederland ter bevordering van democratische processen wereldwijd.
- Tot slot geeft de Kamerbrief in algemene zin aan dat de bestaande programma's zullen worden geraakt door de aangekondigde bezuinigingen. Over het Matra programma wordt op 8 november een Kamerbrief verstuurd met daarin de voorgestelde beleidsreactie op de IOB evaluatie van het Matra programma.
- Over de toekomst van de samenwerking met maatschappelijke organisaties is een aparte Kamerbrief in de maak (het zgn. VMM-kader, dat beheert wordt door DSO).